

Gårdsexempel Ekologisk Kvävestrategi 11 E

Anna Linnell
Hushållningssällskapet Sörmland
Skövde 13 november 2017

11 E Gårdsexempel

- Växtodlingsgård
 - Nötkött
 - Mjök
 - Gris
 - Höns
-
- Inte rena vallgårdar – 15A istället

Förberedelser

- Jämför tidigare gjorda balanser.
- Tittar på frågeställningar/åtgärds punkter som kommit upp vid tidigare rådgivningar.
- Funderar på vad som är kärnfrågan på den här gården: Ogräs? För mycket fosfor? Avvattningsproblem? Viltproblem? Dåligt med lagringskapacitet för stallgödseln? Ansträngd växtföljd?
- Bokar besöket och kollar en del med bonden: 1. Vilka frågor är viktigast/aktuella just nu? 2. Vilken kunskapsnivå/erfarenhet av ekologisk produktion?

Besök 1 - mellanarbete - Besök 2

- 1 Tittar på gödsellagring, gödselhantering, fältstruktur, arrondering, ogräs, markkartering. Pratar skördar, växtföljder, bearbetningsstrategi, gödsling och vad som är viktigast på den här gården.

Mellan: Gör gödslingsplan nuläge och utlakningsberäkning

Funderar

Gör förslag på
gödsling/växtföljd/andra åtgärder

Ny plan och utlakning

- 2 Pratar om åtgärder

Rapport - blir ofta väldigt mycket papper!

Växtodlingsgård 1

Växtföljd

Havre+insådd
Gröngödsling I
Gröngödsling II
Höstraps
Höstvete
Havre
Åkerböna
Höstvete

- En ren växtodlingsgård med inköp av stallgödsel eller kött- och benmjöl.
- De ca 82 ha åker brukas ekologiskt sedan tidigt 2000-tal.
- Övervägande del av jordarna är lättlera. En del av markerna är slamningsbenägna.
- Det finns vissa problem med kvickrot, tistel samt skräppa (främst utmed skyddszonerna). Växtföljden är under översyn p g a uppförökning av ogräs.

Förslag på ny växtföljd

- Havre+insådd
- Gröngödsling I
- Gröngödsling II
- Höstraps
- Höstvete
- Åkerböna
- Vårvete+insådd
- Gröngödsling
- Höstvete

Växtodlingsgård 2

Växtföljd

- 1 Havre eller vårvete med insådd
- 2 Gröngödsling
- 3 Höstvete/Vårvete
- 4 Ärter/Åkerböna

- Växtföljden omfattar 428 ha. Allt eko. Torrt område!
- Jordarterna är i huvudsak mellanleror men det finns en del styvare jordar.
- Växtföljden är ganska fri men gröngödsling finns alltid på ca 20-30 % av arealen för att få in kväve och hantera ogräsen.
- Vetet får ekogödselmedel Biofer (pellets) 10-3-1 vid sådden med 30-40 kg N/ha

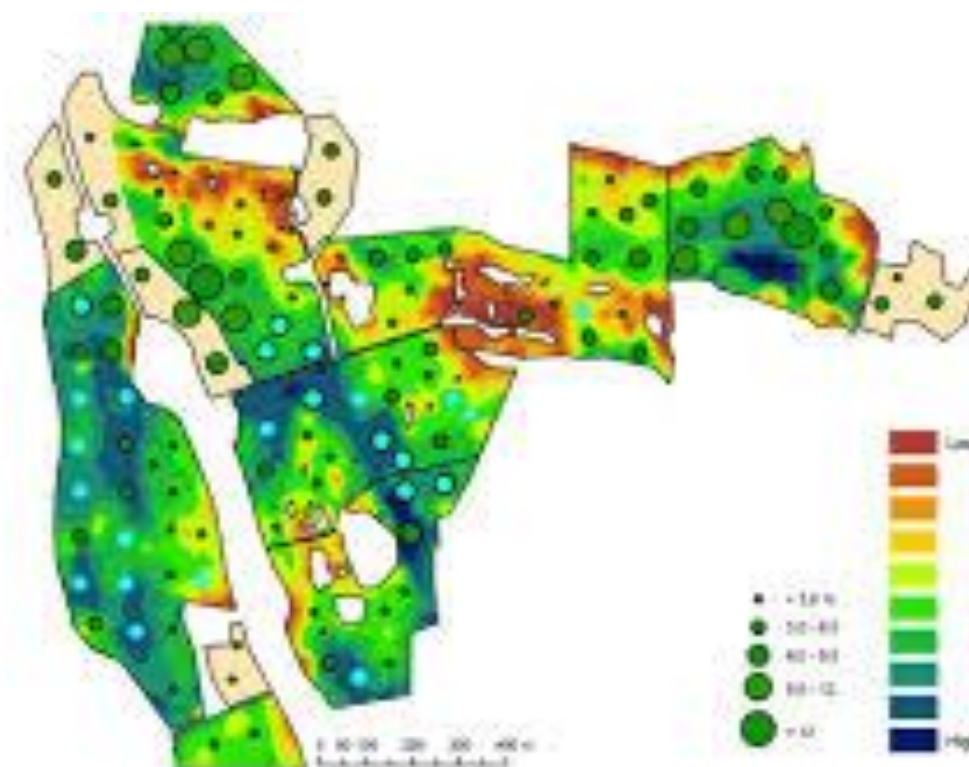

Mjölkgård

- 94 ha åker, varav 76 ha i växtföljden och övrigt är betesvall. Jordarterna är lätt- och mellanlera samt mulljord. Hela produktionen är ekologisk sedan 1990-talet.
- Djurbesättningen omfattar 27 mjölkkor, 12 tjurar, ca 27 kvingor i varierande ålder samt en sugga med smågrisar och slaktsvin.

Växtföljder mjölkgård

Växtföljd lerjord	Växtföljd mulljord
Havre+insådd	Havre+insådd
Vall I	Vall I
Vall II	Vall II
Vall III	Vall III
Höstvete/Rågvete	Havre
Korn	
Korn	
Havre/Ärt	

EM38-kartering (färgskalan i bakgrunden) och analysvärden för mullhalt från markkartering. Provpunkter med lerhalt $\geq 50\%$ är markerade med blått. Flertalet av resterande provpunkter har en lerhalt på $> 40\%$.

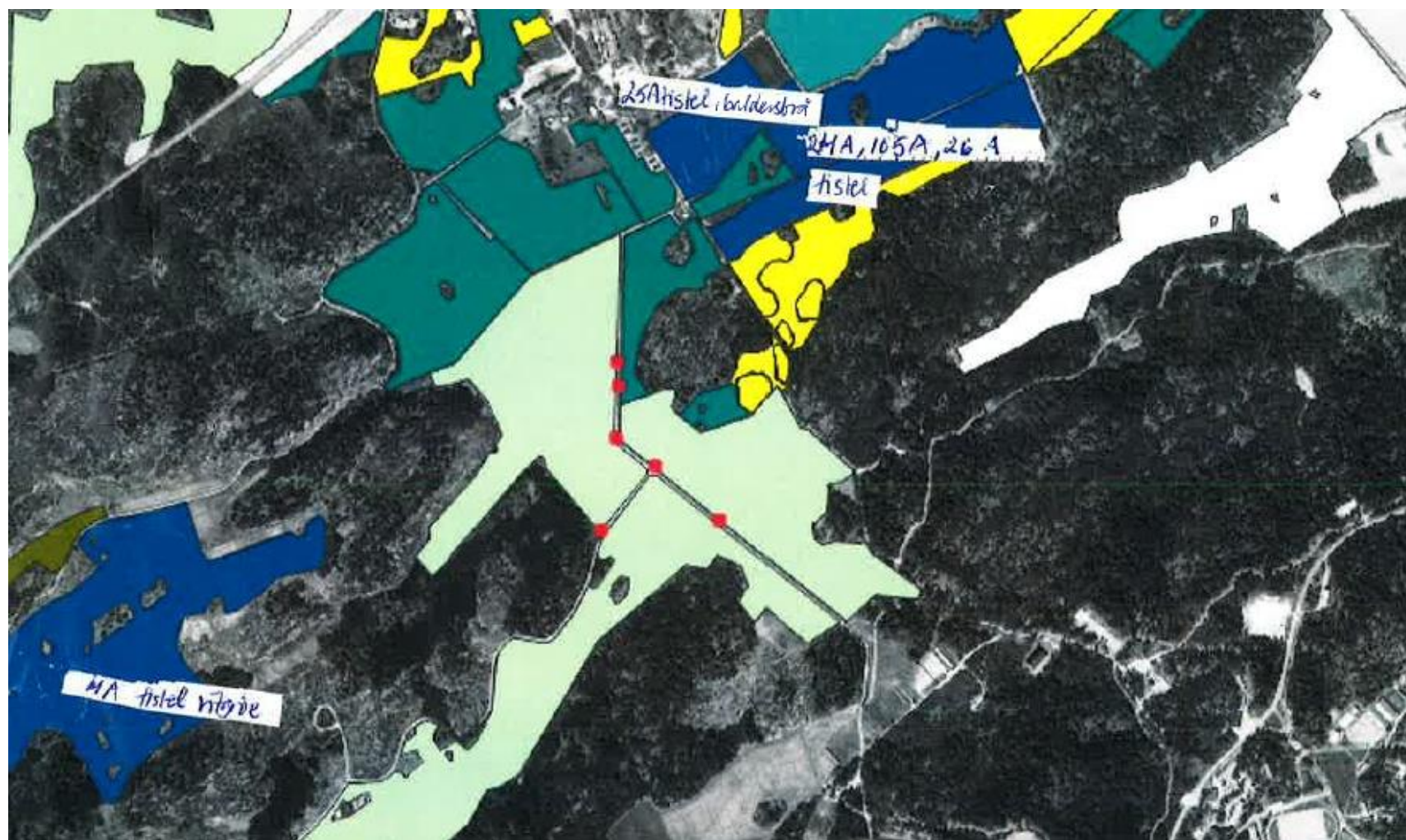
tungt tallriksredskap

Mjök/nötgård

- Ägare ett landsting. 380ha åker, varav 83ha ekologiskt.
- Jordarter från lättare till styva leror. Växtföljden är fri, men vall har alltid ingått.
- I dagarna läggs mjökproduktionen ner och istället byggs en mindre dikobesättning upp.
- På den ekologiska arealen odlas framförallt höstsäd, vårsäd en del bönor eller ärtor samt vall.
- 30 suggor för smågrisuppfödning samt ett 50-tal hästar finns också på gården.

Exempel ogräskarta

Nötkött och växtodling

- 187ha åker och 32ha bete
- Mest mellanleror men det finns även fält med lättleror och sand.
- 40 dikor, ca 120 nötter totalt + 100 slaktsvin och 30 lamm föds upp per år.

Växtföljd:

1. Spannmål
/Spannmål/trindsäd+
insådd
2. Vall 1
3. Vall 2
4. Höstvete

Grisgård

- 381 ha ingår i någon typ av växtföljd, eko i 15 år.
- Huvudinriktning är foderspannmål till de egna grisarna samt grisbete på åkermark.
- Övervägande lättlera. Problem med kvickrot och tistel samt ökande av örtogräs.
- Inköp av växtnäring sker i form av vinass och kött- & benmjöl. Vinassen tillsätts flytgödseln och används där det finns ett överskott av fosfor.
- Benmjölet och fastgödsel från grisarna används där markvärdena är sämre och gödslingen varit sparsam under senare år.

Växtföljder Grisgård

• Korn+insådd	Korn+insådd	Korn+insådd
• Vall	Vall	Vall
• Korn	Vall	Grisbete
• Ärtor	Höstvete	
• Höstvete	Åkerböna	
	Höstvete	

Hönsgård

- **Ekologisk äggproduktion sedan 2003 med 6000 höns.**
- **2012 är första året med på 100 ha åker samt lite beten.**
- **lätt- och mellanlera, runt den gamla koladugården är det P-AL klass V medan en stor del av marken ligger i klass I.**

Växtfölj

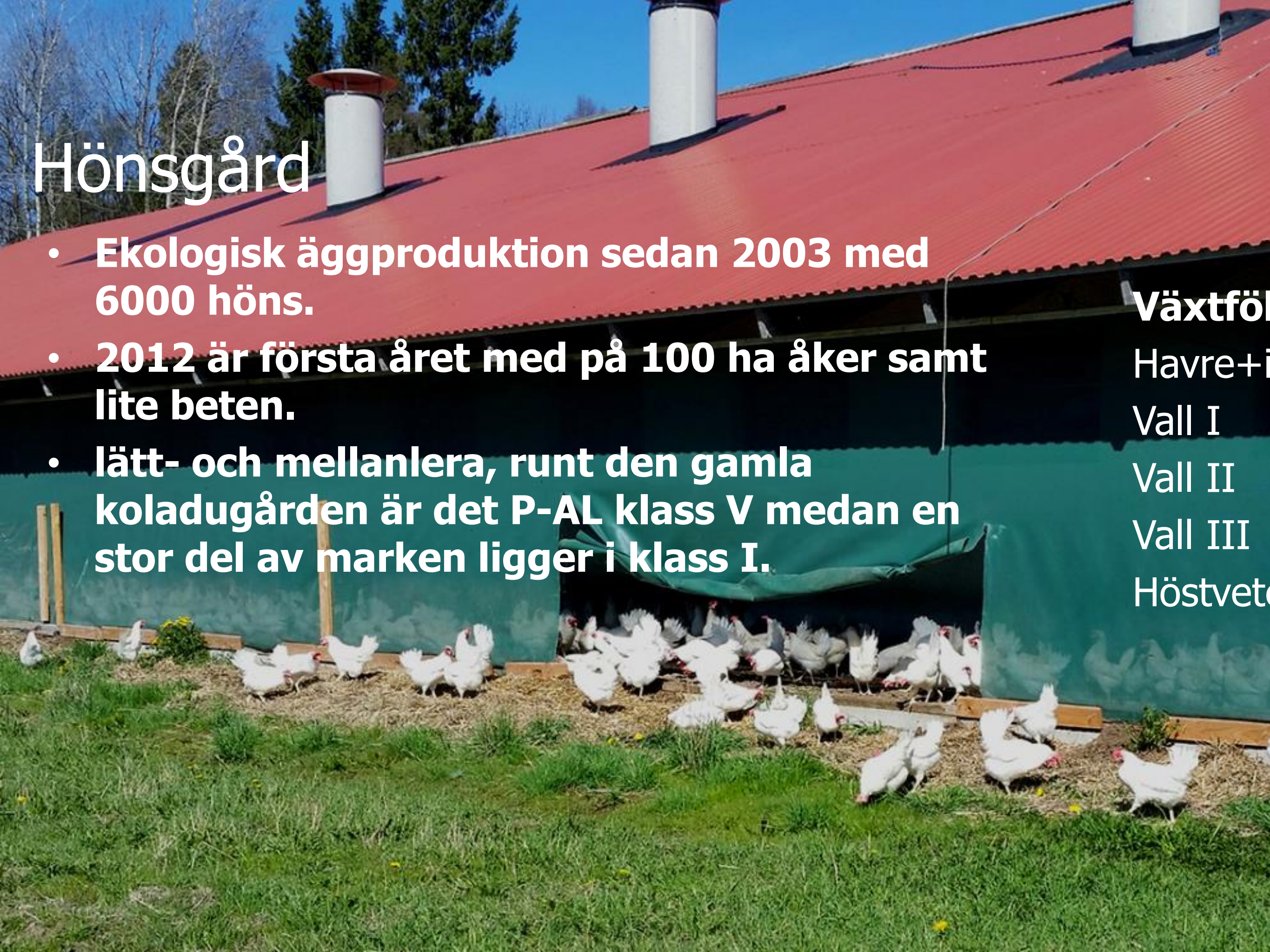
Havre+R

Vall I

Vall II

Vall III

Höstvete

Kontakt

Anna Linnell

anna.linnell@hushallningssallskapet.se

070-562 02 72